

BAŞDÖNDÜREN GELİŞMELER

FUAT AKYÜREK

Son birkaç haftada Ortadoğu'da olup bitenler baş döndüren bir hızda gerçekleşti. Önce ABD, Irak'ta bir iranlı generali suikastle öldürdü. Ardından İran, ABD'nin Irak'taki iki askeri üssüne füze saldırısı düzenledi. Bütün bular olup biterken İran bu gerilim ve kargaşa içinde yanlışlıkla Ukrayna'ya ait bir sivil yolcu uçağını yanlışlıkla vurdu ve düşürdü. Her an bölgesel bir savaş patlayabileceği endişesi yayılırken, bütün bu olup bitenin ardından iki ülke "görüşmelere açık olduklarını" bildirdiler. Şimdilerde İran ve ABD arasında sıcak bir çatışma ihtimali ortadan kalkmışa benziyor ama yakın gelecekte nelerin olacağını tahmin etmek çok güç.

Kısaca bölgede son aylarda olup bitenler konusunda hafızamızı tazeleyecek olursak şunları görmekteyiz: Son zamanlarda Irak ve Lübnan örneklerinde görüldüğü gibi Orta Doğu'nun pek çok ülkesi halk hareketleri ile sarsılıyordu. Bu hareketlerin karakteristik özelliklerinden birisi emperyalizmin ve bölge gericiliğinin halklara dayattığı mezhep ayrılığı üzerinde yükselen sistemlere isyan etmeleri, her mezhepten halkın birleşik muhalefetine gelişmeye başlamasıydı. Bu durum bölgeye dışarıdan müdahale eden, başta ABD emperyalizmi olmak üzere emperyalistleri, bunlarla işbirliği içinde olan, İran gibi işbirlikçi olmayan bölge gericilerini rahatsız ediyordu. Onlar bu gelişmeyi gerekçeleri farklı olsa da kendileri için tehdit olarak görüyordu.

İran'da halk kitlelerinin muhalefeti zaman zaman canlanıyor, ama ABD emperyalizminin müdahale tehditleri bu hareketin gücünü kırıyordu. Çünkü kitle mücadelesi ne zaman canlanmaya yüz tutsa ABD'den "muhalefeti destek" açıklamasının gelmesi hiç gecikmiyordu. Emperyalistlerin mücadele eden halk kitlelerinin hareketine destek açıklamalarının, onların hareketine zarar vereceğini, onlar arasında kargaşa ve güvensizlik yaratacağını bilmemeleri elbette olanaklı değildir. Böylece yerli gericiliğin halk hareketlerini "işbirlikçiler ve hainler" olarak damgalamaları, onların mücadelesini kan ve ateşle bastırmalarının önü daha fazla açılmış oluyor, bu yolla kitleler ABD müdahalesi dışında bir kurtuluşun olamayacağına inandırılmaya çalışılıyordu. Kuşkusuz bu manevralar kitlelerin hareketini ve uyanışını geçici olarak geri atıyor ama, bu hareketlerin daha donanımlı ve kararlı ilerlemelerini engelleyebilecek bir özelliğe de sahip değildir.

Şimdi bu konu hakkında bazı noktaları açıklığa kavuşturmak, neler olup bittiğine biraz yakından bakmak gerekiyor. Önce şu tespitin yapılması gerekiyor: ABD bölgeye dışarıdan müdahale eden bir güçtür ve bölge haklarının ve bu müdahalelere hedef olan ülkelerin ABD'ye karşı mücadelesi haklı ve meşru bir mücadeledir. İran'ın da bu mücadeleyi ambargolara ve tehditlere karşın yıllardır verdiğini çok iyi biliyoruz. İran'ın kendi ülkesini savunma ve ABD'ye karşılık verme hakkı tartışılmazdır. Ama olup bitene bakıldığında şunu görüyoruz: İran'da kendi toprakları dışında bir mücadele yürütüyor ve son olup bitenler İran toprakları dışında gerçekleşiyor. ABD'de de "büyük düşmanı" İran'a İran topraklarında değil de başka bir ülkenin topraklarında saldırıyor! Irak toprakları ABD emperyalizmi ile bölgesel bir güç olan İran gericiliğinin karşılıklı mücadelesine sahne oluyor.

Tam da burada hatırlayalım: bu saldırılardan önce Irak'ta neler oluyordu? Irak'ta bir halk hareketi gelişiyor, hatta iraklı şiiiler Kerbela ve Nəcəf gibi şiiiler açısından kutsal sayılan yerlerde bile İran'a karşı güçlü gösteriler yapıyor, İran'ın Irak'ın iç işlerine müdahalesinin son bulmasını istiyorlardı. Kısacası iraklılar şiiisiyle, sünnisiyle birleşerek kendi kaderlerini kendi ellerine almaya doğru adımlar atıyorlar, ABD'nin de ülkeden çıkmasına yönelik talepleri seslendiriyorlardı. Şimdi bütün bunlar geçici olarak bir süreliğine yoğun toz bulutu arasında belirsizleşti. Ama İran meselesi nasıl gelirse gelişsin, Irak halkının ABD emperyalizmine karşı mücadelesi devam ediyor ve edecek.

Aslında gerek bölgede, gerekse de dünyanın farklı bölgelerinde, işlerin sürgit böyle devam edemeyeceğini ortaya koyan belirtiler bir süredir güçlenerek kendilerine bir yol açmaya çalışıyor. Anti-emperyalist mücadele kendi doğal tabanına, yani halkların kendi kaderlerini kendi ellerine almasına doğru ilerliyor. Özellikle Orta Doğu halklarının emperyalizme ve dış müdahaleye karşı mücadelenin, kendi gericiliklerine karşı mücadeleden ayrılamayacağına ilişkin bilinçleri giderek güçleniyor. Latin Amerika halklarının bu konuda daha fazla mesafe aldıklarını görüyoruz. Fransa'daki işçi ve emekçi mücadelesi kararlı gelişimi ile farklı ülkelerdeki işçi ve emekçilerin önüne ilerleyecekleri yön konusunda yeni bir perspektif açıyor.

Kısacası dünya kan ve ateş içinden geçerek yeni bir geleceğe doğru ilerliyor. Bu geleceği kurma konusunda sömürücü egemen sınıfların, onların devletlerinin işçi ve emekçi halkların

önüne, hiç bir olumlu değer, umut verecek hiç bir gelişme koyamayacağı artık daha iyi anlaşılıyor. İşçi ve emekçi kitleler kendi kaderlerini kendi ellerine almak zorundalar. Bu zorunluluk onlara zaten dayatılmış durumda. Sadece son dönemlerde bu zorunluluğun gerekçeleri kendilerini daha ağır biçimde dayatıyorlar.

Evet olup bitenlere bakıldığında her tarafta kan, ateş, savaş, kargaşa vb. görünüyor. Emperyalist şefler ne kadar hızlı ve tahripkar yeni silahlar ürettiklerini, dakikalar içinde düşmanlarını vurma yeteceği kazandıklarını, güçlü ordular donattıklarını göğüslerini şişirerek ilan ediyorlar. İşbirlikçi egemen sınıflar ise onların yolundan giderek varlıklarını sürdüreceklerini çok iyi biliyorlar, bir gün onlar gibi olmanın hayallerini kuruyorlar. Ama bu kan ve ateş denizinin ortasından yeni bir dünya doğacak. Barışın, kardeşliğin, sınıfların ve sömürünün olmadığı bir dünya olacak bu dünya. Hiç bir gerici gelişmenin insanlığın bu yürüyüşünü engelleyemeyeceğini göreceğiz.

Ocak / 2020